

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) JULY 16, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 164

Preds. Truman došel v Berlin; velika trojica začne danes razgovore

Japonska se šibi pod silnimi udarci ameriške sile v zraku in na morju

V teku dveh dni so Japonci izgubili 128 ladij in 92 letal; sovražnik ne nudi nobene obrambe

GUAM, ponedeljek, 16. julija—Admiral Chester Nimitz je danes poročal, da so Japonci v teku dvodnevne bombardiranja iz zraka in morja, ki nima primere v zgodovini vojskovanja, izgubili 128 ladij in 92 letal, v zrak so bile pograne velike jeklarne naprave v dveh mestih in do tal je bilo požgano eno celo japonsko mesto.

Bojne ladje tretjega ameriškega brodogradniškega podjetja so v svojem napadu večer izstrelile nad 1.000 ton eksplozivov na nekdanjo pomorsko industrijsko luko Muroran na otoku Hokaido. Ko je bilo bombardiranje z morja končano, je bilo mesto eno samo morje plamenov.

Japonci se sploh niso skušali braniti na silovite napade z morja in zraka, kateri so se vršili brez prestanka skozi dva dni. Med ladjami, ki so bile po-

Rusi spodbujajo Nemce v politični aktivnosti

BERLIN, 15. julija — Na predvečer konference velike trojice v Potsdamu so berlinski časopisi danes objavili, da so sovjetske oblasti odobrile program za preporod politične aktivnosti v Nemčiji v znamenju združene fronte, sestoječe iz štirih strank.

V ostrem kontrastu z anglo-ameriškim postopanjem, ki gre po poti, da se v zapadni Nemčiji, kjer imajo oblast Angličani in Amerikanci, potlači vsako politično aktivnost, so sovjetske oblasti poskrbele za čim širšo publikacijo koalicijske, katere sestavljajo iz štirih skupin: komunistično-socialistično, demokratično-kršćansko, demokratično-veze in liberalno-demokratično.

Wilhelm Pieck, ki se je dolgo nahajal v Moskvi kot politični begunec, je predsednik komunističnega centralnega komiteja, ki je vodil akcijo za formiranje združene fronte.

Nova politična fronta je bila japonsko ustanovljena pred dve tedna v berlinskem Tiergarten okrožju, s čimer so odprli vseh strank objavili skupen program, sestoječ iz petih osnovnih točk, o katerem je bilo reči, da zaveznike obla-ži ne bi smele nasprotovati, ampak bi se uveljavljale širom Nem-

Te točke sprejetega programa so sledeče:

1. Sodelovanje pri delu, da se Nemčija očisti hitlerizma in imperijalistično-militarističnega vpliva.
2. Energično prizadevanje za hitro obnovo gospodarstva, ki naj prinese delo, kruh, oblačila in bivaljstvo.
3. Obnova justice in ustave, ki bo temelj na demokratičnih načelih.
4. Zajemljanje svobode duha in misli, vključno s svobodo vero in prepričanja.
5. Napor, da se zopet pridruži skupnosti narodov in pravica plemenskih trenj.

Če bi se uveljavljale širom Nem-

Avstralci so zavzeli važno goro na Borneu

MANILA, 16. julija. — V soboto se avstralske čete, ki so preizkušene v džungelskem bojevanju, zavzele goro Batočampar, s čemur so po šestdnevni borbi prišle v poset enega izmed glavnih japonskih položajev v gorovju severno od zavzetega Balikpapanja.

Gen. MacArthur istočasno poroča, da so druge jedinice sedme avstralske divizije, ki prodirajo od zavzetega mesta po obalski cesti, prodrele v neposredno bližino bogatega oljnega centra Sambadja.

Japonska postojanka na gori Batočampar so Avstralci zavzeli s pomočjo pehote, sestoječe iz domačinov z otoka Jave.

Novi grobovi

JOSEPH BOLDAN

Za mrtvoudom je umrl Joseph Boldan, star 53 let, p. d. Belec. Stanoval je na 669 E. 159 St. Doma je bil iz vasi Sela, fara Hinje pri Žužemberku, odkoder je prišel v Cleveland pred 33 leti. Delal je pri Mills Co. Tukaj zapušta brata Martina in dve sestre: Mrs. Frances Modic, 1107 E. 64 St. in Mrs. Johano Prijatelj, 1234 Norwood Rd. Pogreh se bo vršil v torek ob 9. uri zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

RUDOLPH NOVAK

Danes zjutraj je preminil v Emergency Clinic bolnišnici Rudolph Novak, soprog Albine Novak. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod August F. Svetek, 478 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

52.000 NEZAKONSKIH OTROK V ENEM LETU

LONDON, 15. julija — Londonski sodnik J. O. H. Watson je danes apeliral za pomoč organizaciji, ki je bila ustanovljena, da pomaga nezakonskim materam. Poroča, da je bilo lani v Angliji rojenih 52.000 nezakonskih otrok, katerih očetje so bili po večini vojaki, ki so padli v vojni.

Naši fantje-vojaki

Walter Desmond, sin Mr. in Mrs. Anton Hrvatin, 19711 Arrowhead Ave., se nahaja kot bombardir na ladji Jacinta, o kateri se je v soboto poročalo, da je bila ena izmed 21 ladij, ki so bile poškodovane v silnem viharju na Pacifiku. Walter se nahaja preko morja 16 mesecev.

Vihar na jezeru

Včeraj je na jezeru Erie divjal vihar, ki je razbil dvoje privatno lastovanih motornih ladij, na katerih se je nahajalo 16 oseb, ki pa so bile vse rešene. Izletniški parnik "Roosevelt" je vsled razburkanega jezera imel nad štiri ure zamude in se je vrnil v luko v Clevelandu šele danes zgodaj zjutraj.

STAVKA PRI FIRESTONE TIRE CO. JE KONČANA

AKRON, O., 15. julija. — Delavci pri Firestone Tire & Rubber Co., ki so bili na stavki dva tedna, so snoči z veliko večino odglasovali, da se jutri (danes) vrnejo na delo.

Glasovanje delavcev se smatra za zmago vladnega delavskega odbora, ki je zagrozil z disciplinarno akcijo, ako bi se stavka ne končala do ponedeljka. To je prvi slučaj, v katerem so delavci odglasovali, da se prostovoljno vrnejo na delo.

GEORGE KOVACIĆ

Danes se je moral javiti za vojaško službo v armadi Strica Sama, George Kovacic, sin družine Mr. in Mrs. George Kovacic. Njegov oče je poznani brivec v Hrvatskem domu na 6312 St. Clair Ave., dočim stanuje družina na 6230 Carl Ave.

Mladi George je bil rojen 1. aprila 1927. Pohajal je v farno šolo sv. Vida, nato eno leto v Willson Jr. High šolo in gradiral je v East Tech High šole. Zelo se je zanimal za šport in delal je pri Monmouth Products.

Njegov oče, rodom Hrvat, je bil osem let blagajnik pri društvu št. 99 HBZ, pri katerem poslu mu je pomagal sin. Mati Frances je rodom Slovenka ter izhaja iz znane Petričeve družine. Rojena je bila v Clevelandu na Glass Ave. Poleg staršev ima doma mladi vojak tudi sestro Anne, staro 17 let.

Novemu vojaku želimo srečen in zdrav povratak k svojem!

Miller in Lausche

Na seji demokratičnih vardnih voditeljev, ki se je vršila pretekli petek, je bila sprejeta resolucija, v kateri so vardni voditelji izjavili, da ne bodo sprejeli nobene službe, katero bi jim ponudila državna administracija. Ta korak se tolmači kot nadaljna poostreitev itak napetih odnosov med gubernernem Lauschetom in okrajnim voditeljem demokratične stranke Ray T. Millerjem.

Mnogo dežja

V soboto je v teku 13 ur padlo v Clevelandu toliko dežja kot ga drugače pade v teku dveh tednov. S tem je moča za tekoči mesec dosegla nekoliko več kot normalno stopnjo.

SEJA ŠT. 106 SANS

Jutri večer ob osmih se vrši redna mesečna seja podružnice št. 106 SANS v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Društveni zastopniki in člani so prijazno vabljeni na udeležbo.

Zasedbena vlada v Nemčiji bo poslovala v 4 tednih

FRANKFURT ob Maini, 15. julija. — V teku štirih tednih bo Berlin postal sedež okupacijske vlade, potom katere bo centralni kontrolni svet štirih zasedbenih držav dirigiral vse življenje Nemčije.

V Berlin so že dospeli zastopniki 12. ameriških divizij, ki bodo skupno s predstavniki Rusije, Britanije in Francije, izdelali program za prvo sejo medzavezniškega kontrolnega sveta. Pričakuje se, da bo kontrolni svet sredi avgusta že posloval.

Gen. Eisenhower bo kot ameriški zastopnik v kontrolnem svetu prebil del časa v Berlinu, kjer bo pomagal izdelati detajle upravnega dela skupno z maršalom Žukovim, feldmaršalom Montgomeryjem in drugimi člani kontrolnega sveta. Ostali del časa bo gen. Eisenhower prebil v Frankfurtu, kjer se nahaja center ameriške okupacijske oblasti.

Italija napovedala vojno bivši zaveznici Japonski

RIM, 14. julija — Italijansko zunanje ministrstvo je nočjo naznanilo, da je Italija napovedala vojno svoji bivši ošišni zaveznici Japonski; vojna napoved postane veljavna jutri.

V deklaraciji, katero je podala italijanska vlada, je rečeno, da je vojna napoved Japonski "nov dokaz na predvečer konference velike trojice v Potsdamu, da je Italija odločena voditi boj proti režimu agresije in militarističnega imperijalizma, ne glede na to, kje se taki režimi nahajajo."

Rečeno je dalje, da medtem ko italijanski interesi na Daljnem vzhodu niso direktno prizadeti, pa bo Italija navzlic temu prispevala svoj delež v vojni na Pacifiku, "z istim pogumom in požrtvovalnostjo," s kakršno se je borila skozi dve leti proti Nemcem in fašistom po njeni predaji zavezniškim.

Naznanilo pravi, da so bili diplomatski stiki z Japonsko prekinjeni že od septembra 1943, ko je Italija kapitulirala, da pa so Japonci že poprej aretirali in internirali vse italijanske diplomatske in konzularne zastopnike.

NA DOPUSTU

Na dvotedenski dopust je prišel zet dr. Kerna, William G. Doran. Na Ferris Island, South Carolina, kjer se nahajajo znane barake marinov (Marine Corps), je srečal več ameriških slovenskih in jugoslovanskih fantov iz več držav. Pravi, da so Slovenci prvi med pevci in da so že naučili vojake drugih narodnosti peti nekatere slovenske pesmi. Tam je nastavljen tudi nečak Mrs. Kernove, Albert Chop, sin znanega nekdanjega hrvatskega voditelja na Calumetu, Math Chop. Albert je bil poprej poročevalec pri Dayton News in urednik nekega tovarniškega mesečnika v Daytonu, O.

BERLIN, 15. julija—Predsednik Truman in ministrski predsednik Churchill sta danes z letali dospela v porušeno nemško prestolico, da se pridružita premierju Stalinu na zgodovinski konferenci, ki utegne skrajšati vojno na Pacifiku in odločiti usodo sveta za dolgo vrsto let.

Kakor se razume, je tudi premier Stalin že došel, akoravno Rusi tozadevno niso podali formalnega naznanila.

Velika trojica bo začela posvetovanje v nekdanji palači kaiserja Viljema v predmestju Potsdam, in neuradno se domneva, da bo konferenca trajala od deset dni do treh tednov.

Od 2:30 popoldne dalje se je nad porušeno nemško prestolico skoro brez prenehanja čul grom motorjev, ko so prihajala letala, s katerimi so prihajali ameriški in britski funkcionarji, medtem ko so nad mestom patrolirala ameriška, britska in ruska bojna letala.

Predsednik Truman, katerega je spremljal njegov osebni štabni načelnik admiral Leahy, je priletel iz Bruslja ob 4:15 popoldne, petnajst minut pozneje pa je došel državni tajnik Byrnes. V Bruslju sta prebila dve uri in 50 minut, potem ko sta se ob 11:10 dopoldne izkrcala s križarke "Augusta."

Churchillovo letalo je dospelo ob 6:10 iz Bordeauxa v Franciji, kamor se je pripeljal z avtom iz letovišča Hendaye ob francosko-španski meji, kjer se je teden dni nahajal na oddihu.

O Stalinu se sodi, da je došel iz Moskve s posebnim vlakom. V Moskvi je bilo včeraj naznanjeno, da je sovjetski premier odpotoval na konferenco velike trojice in da ga spremlja zunanji komisar Molotov.

Truman je dovršil osnutek programa, katerega bo predložil konferenci in kakor se razume, je pripravljen ponuditi ameriško sodelovanje pri obnovi Evrope v zameno za zagotovilo, da bodo evropske države mirno izravnale razlike, ki bi utegnile nov konflikt.

Glavni Trumanov smoter pa bo čim hitreje izvojevanje zmage nad Japonsko. Vojna na Pacifiku bo neizogibno igrala važno vlogo v razgovorih, akoravno Rusija najbrže ne bo podala svojega stališča na konferenci.

Ko je predsednik Truman stopil iz letala, je tvoril častno stražo 41. polk druge oklopnice divizije in igrala je divizijska godba, sestoječa iz 56 mož. Bil je ogorel od vožnje na morju ter izgledal čil in veder. Na sebi je imel sivo obleko in klobuk iste barve.

Poleg majora generala Floyd L. Parka, komandanta ameriške okupacijske sile v Berlinu, sta predsednika ob prihodu v nemško prestolico pozdravila tudi ruska generala Aleksander Sokolovski in Aleksander Gorobatov.

Gen. Eisenhower, ki bo navzoč na nekaterih posvetovanjih velike trojice v Potsdamu, je pozdravil predsednika v Antwerpju skupno z admiralom Starkom, poveljnikom ameriških mornaričnih sil v Evropi. Vrhovni poveljnik ameriške mornarice admiral King je napravil turo po Berlinu pred prihodom predsednika.

KRATKE VESTI

KITAJCI ZAVZELI IZGUBLJENO LETALIŠČE

CUNKING, 15. julija. — Kitajske čete so zavzele izgubljeno ameriško letališko polje v Kanhsienju, 250 milj severno od Hong Konga, z čemur je 14. ameriški zračni sila na razpolago baza, s katere bo mogla napadati japonske postojanke na kitajski "invazijski obali."

PRVA SKUPINA "WAC" SE VRNILA IZ EVROPE

NEW YORK, 15. julija. — Tukaj je danes dospela prva skupina ženskega vojaškega oddelka WAC, ki se je vrnila iz Evrope z letali. Skupina je štetla 67 žensk. Večina je prebila v Angliji ali na kontinentu Evrope več kot leto dni.

OMEJITVE ZA SPALNE VOZOVE UVELJAVLENE

NEW YORK, 15. julija. — Danes so vse vzhodne železnice uveljavile omejitve glede potovanja v spalnih vozovih, ki do-

ločajo, da se tozadevnih rezervacij ne more napraviti razen za potovanja preko 450 milj. Da se olajša položaj, se je uvedlo posebno postrežbo v parlor vozovih, posebne vozove za moške in ženske, vzglavne blazine in stolčke za noge. Večina potnikov je restrikcije sprejela brez pri- tožb.

LEOPOLD SE BAJE V KRATKEM ODPOVE

BRUSELJ, 13. julija — Danes sta odpotovala v Salzburg kraljica mati Elizabeta in zunanji minister Paul-Henri Spaak, kar se smatra za znamenje, da so v teku priprave, da se kralj Leopold formalno odpove prestolu.

VULKAN NA KAMČATKI PRICEL BRUHATI

Vulkan Mičevskaja Sovka na polotoku Kamčatki v Sibiriji je zopet pričel bruhati in meče la-vo 1.000 čevljev visoko v zrak. Od 40 ognjenikov na Kamčatki jih je 14 delavnih.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINO)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalci v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) \$4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

FRANC SNOJ O DELU OSVOBODILNE FRONTE

"Slovenski Poročevalec" je z dne 27. aprila 1945 v svoji posebni slavnostni izdaji za četrto obletnico osvobodilne borbe v Sloveniji priobčil izjavo o delu Slovenske osvobodilne borbe, katero je podal Franc Snoj, ki se je osem mesecev poprej vrnil iz Londona v Slovenijo. Snoj je eden izmed tistih slovenskih katoliških politikov, ki so prvotno nasprotovali partizanstvu v Sloveniji, zato so njegova izvajanja, podana po povratku v domovino, kjer je na lastne oči videl delovanje osvobodilnega gibanja, tem bolj značilna.

V tej izjavi Snoj, ki je svoj čas dalj časa bival v Ameriki, med ostalim pravi: "Tudi vernim Slovincem je dana vsa možnost in prilika, da vključeni v vrste osvobodilne fronte pomagajo pri obnovi domovine ter da sodelujejo pri izgradnji naše narodne ljudske oblasti. To lahko store brez nevarnosti za svoje versko prepričanje, ker Osvobodilna fronta po svojem programu jamči vsakomur popolno svobodo verskega prepričanja in udejstvovanja. KAR S SVOJIMI DEJANJI TUDI DOKAZUJE."

Naše prijatelje prosimo, da ta članek dajo čitati tistim našim katoliškim Slovincem v Ameriki, ki še vedno nasledajo ogabni propagandi, katera skuša naslikati Osvobodilno gibanje kot protiversko. Snojeva izjava se v celoti glasi:

Prav rad se odzovem vašemu povabilu. Takoj spočetka moram naglasiti, kako ogromnega pomena je bila ta štiriletna osvobodilna borba za ves naš narod. Uspehi in pomen te borbe se izražajo tako v moralnem, kakor tudi v materialnem pogledu. Razočarano, vsled sramotne kapitulacije in naglega razpada jugoslovanske vojske, je naše ljudstvo zapadlo v globoko apatijo. Okupatorji pa so nastopili odkrito in brez krinke. Napovedali so popolno uničenje in iztrebljenje našega naroda. To je bila prelomna točka. Ali popolno uničenje, ali pa odpor in borba—druge izbire ni bilo. Osvobodilna fronta je izbrala borbo, odpor. Že po prvih znakih odpora se je ljudstvu pričela vračati samozavest, pričela je nekaka notranja, moralna obnova, ki je postala temelj in osnova vse osvobodilne borbe. V tem dvigu naroda iz apatije do samozvesti ter do odpora in borbe, je vsa skrivnost in moč osvobodilne borbe. Narod se je zavedal samega sebe in je instinktivno sledil tistim, ki so ga povzeli v borbo in ki so to borbo vodili. Vsi drugi uspehi, tudi vsi materialni rezultati te borbe so le posledice tega moralnega dviga—odločitve za odpor. Smatram, da je ta notranja obnova našega naroda in njegova prekaljenost v boju in žrtvah ena njegovih največjih pridobitev in podlaga za njegov nadaljni razvoj in rast.

Pa tudi materialni rezultati osvobodilne borbe so naravnost ogromni. Vsled uspehov osvobodilne borbe se sedaj uresničuje stoletni sen o združitvi vseh delov našega naroda v eni, enotni in združeni Sloveniji. Nastopa slovenska država, pa vendar tako, da se istočasno krepi in jača tudi skupna zajednica naših narodov—Jugoslavija. Že samo to dvojje dejstev nam odpira široke možnosti razvoja, o katerih pred nedavnim še skorajda sanjati nismo mogli in smeli.

Izredno važni pa so tudi uspehi v zunanje-političnem pogledu. V zunanjem svetu smo si priborili ugled, za katerega nas mnogi narodi zavidajo. Jugoslavija je postala najvažnejši in odločilni faktor ne samo na Balkanu, ampak v vsej srednji Evropi. Krona teh zunanje-političnih uspehov pa je pogodba o medsebojni pomoči in prijateljstvu s Sovjetsko Rusijo. S to pogodbo so uravnovešene vse naše zunanje-politične obveznosti ter je tako dana osnova za mirno izgradnjo naše bodočnosti. Ko že govorim o Rusiji in ker sem mnogo potoval v prestolnicah zapadnega sveta, lahko mirno rečem, da bi brez Rusije in njene vsestranske pomoči mogli imeti le malo upanja na res pravično rešitev naših obmejnih problemov in to kljub vsej svoji borbi in žrtvam.

Konsolidirale so se tudi notranje-politične prilike ter

je vlada demokratične federativne Jugoslavije svoji deklaraciji podala osnovne linije svojega socialnega, gospodarskega in političnega programa. Posebej pa je še podpredsednik vlade Edvard Kardelj očrtal smernice bodočega gospodarskega programa, ki predvideva podpiranje velikega dela našega gospodarstva, onemogoča enostransko izkoriščanje naših naravnih bogastev, zagotavlja udeležbo širokih delovnih slojev pri upravljanju istih, na drugi strani pa vendar čuva princip privatne lastnine in dopušča dovolj široko polje iniciativni posameznikov. Za našega kmeta pa je posebno važno to, da se posebna skrb posveča za družništvu, ki naj bo v bodoče opora in hrbenica vsega našega kmetijstva. Ni dvoma, da bi vse to koristilo izgradnji našega gospodarstva ter nas rešilo odvisnosti od tujega kapitala in s tem tudi politične odvisnosti in izkoriščanja. Pred vsem pa je važno, da vlada posveča toliko pažnje ohranitvi narodne enotnosti in sloge, ki je možna le v popolni enakopravnosti vseh njenih sestavnih delov, to je v federaciji. Baš to, da je Osvobodilna fronta našla rešitev, ki daje jugoslovanskim narodom enakopravnost in samostojnost ter jih istočasno složno druži v jugoslovanski državni zajednici, pa je eden njenih največjih uspehov.

Mislím da je prav, da porabim to priliko in povem tudi svoje mnenje glede starih strank in obnovitve strankarstva. Nova Jugoslavija je res nova, po svojem bistvu in po svoji obliki. Stare stranke, ki so v svojem razvoju zaostale, ki se niso udeležile osvobodilne borbe, ki so mnogokrat direktno ali indirektno celo pomagale okupatorju, da so ovirale in nasprotovale osvobodilni borbi, ne morejo novi Jugoslaviji ničesar ne dodati ne doprinesiti. Preživele so se, kakor se je preživela stara Jugoslavija. Vsled tega bi njihova obnovitev pomenila korak nazaj ter bi le ovirala nadaljni naravni razvoj nove Jugoslavije. Nova doba zahteva tudi novih političnih oblik. Popolna enotnost naše OF je potrebna tudi v prihodnosti. Kdorkoli bi v tej enotni OF hotel razvijati kakršnokoli strankarstvo čeprav v novi obliki, bi razbijal našo narodno skupnost, povzročal bi nov razdor v slovenskem narodu. Osvobodilna fronta je kot nositeljica te nove dobe združila v svojih vrstah vse pozitivne narodne sile, zato je njena dolžnost, da vodi narod tudi v času miru, kakor ga je vodila v času vojne, ter tako izvaja in uresniči svoj narodni in državni program. Po svojem sestavu in po svojem programu je Osvobodilna fronta zgrajena tako široko, da je v njej možno udejstvovanje vsakomur, ki je narodno čist in ki mu je v resnici za dobrobit in korist naroda. Tudi vernim Slovincem je dana vsa možnost in prilika, da vključeni v vrste Osvobodilne fronte pomagajo pri obnovi domovine ter da sodelujejo pri izgradnji naše narodne ljudske oblasti. To lahko store brez nevarnosti za svoje versko prepričanje, ker Osvobodilna fronta po svojem programu jamči vsakomur popolno svobodo verskega prepričanja in udejstvovanja, kar s svojimi dejanji tudi dokazuje.

UREDNIKOVA POŠTA

Podružnica št. 39 SANS
in JPO se zahvaljuje

Za maj in junij so darovali za takojšnjo pomoč sledeči: Peter Lustrik \$250.00, E. Slabe \$50.00, Rudy Božeglav \$50.00, Jack Obed \$30.00 in Vincent Jurman \$30.00, Slov N. Dom \$25.00 in Mrs. Cerkenik iz St. Clair Ave \$25.00; Mrs. Rose Jurman \$20.00.

Po \$10.00 so darovali: Jos. Somrak, Frank Rich, Fr. Verbič, Frank Černe in Mrs. Mary Kržišnik iz Rock Springs, Wy. Po \$5.00: Anton Ketara in žena, Frank Možina in žena oba iz Salem, Ohio, George Molle, Toni Kukulac, Mrs. Frances Eržen, Louis Kulovec in Joe Može.

Po \$4.00: John Gabrenja in Ivan Babnik. Po \$2.00: Frank Opaskar, Mrs. Stanič, John Vrh in John Zaletel, Anna Dolenc, Salem, O. \$1.50.

Po \$1.00: John Grill, Peter Segulin in Fr. Hribar. Ana Erbežnik je nabrala vsoto \$50.00; darovali so: Društvo Sv. Ana \$10.00; po \$5.00: neimenovan iz E. 160 St., John Erbežnik, Mr. in Mrs. Fred Zervonik, Mrs. Frances Schenk in Mrs. Ana Erbežnik.

Po \$3.00: Mrs. Mary Bradač, Mr. in Mrs. A. Korenčan.

Po \$2.00: Mr. in Mrs. Fr. Kaučič, Fr. Erbežnik, Mr. in Mrs. Urbas iz Holmes Ave., Tony Rath in Thomas Urgeb \$1.00, Mrs. Ana Traven iz Revere Ave. izročila vsoto \$127.50; darovali so: Društvo 477 SNPJ \$25.00,

po \$10.00: društvo Danica 34 SDZ, Andy March, Carolina Zadnik, Mr. in Mrs. Bostnar.

Po \$5.00: John Urh in Anton Traven.

Po \$2.00: J. Samsa, P. Segulin, J. Požar, Stella Matko, Fr. Požar, M. Ludvik, Fr. Lisjak, Fr. Silbrtzer, Mike Stradiol, Mrs. Frank Zabukovec, Nick Nugavac, Mr. in Mrs. Lupin in Mrs. A. Hrvatin.

Po \$1.00: Mary Hočevar, J. Fander, R. Rožan, J. Knautz, Fr. Magdalene Jr., Andy Matko, Fr. Hubar, P. Sluga, L. Fink, Mary Kovač, Jos. Bartel, Aug. Filipič, J. Lavrenčič, M. Koprivnik, J. Grill, Gas. Segulin, B. A. Rodela, Fr. Mezgec, Jos. Rolek, Joe Skrijanc, Antonija Počakaj, Jennie Konestabo, W. Waskilrich, J. Vatovec, Tezija Ročina, Amalija Ukmar, Fr. Ponikvar 50c.

Mesto venca v blag spomin so darovali po \$5.00 sledeči: Mrs. Fr. Tratnik za umrlo Julijo Markovič, Mr. in Mrs. Frank Markič iz Westropp Ave in Nežka Kalan za umrlo Agnes Lunder.

Frank Bogolin je daroval vsoto \$5.00, katera je vključena 3. novembra 1944.

Janko N. Ragelj je izročil vsoto \$70.25, poslano po tajnici Mary Puz od društva št. 176 ABZ in vsoto \$459.00, poslano po tajniku društva št. 36 ABZ. Vsem posameznikom, društvom in poštvovalnim nabiralcem se v imenu trpečih v rojstni

Misli o zakonu

Pred leti je zastopnik prosvetne oblasti v Ameriki poslal v svet trditve, da si večina mladih ljudi—moških in žensk—izbira bodoče tovariše za zakonsko zvezo brez znanstvenih metod. Zato je mož sprožil predlog, naj bi se na visokih šolah ustanovil poseben tečaj, kjer naj bi zakonke kandidature poučili, kako si je treba izbirati zakonskega druga ali družico. Francoski pisatelj Andre Maurois se je s člankom ponudil za predavatelja v tem tečaju in je za prvo uro obljubil takole nastopno predavanje:

—Dame in gospodje! Zaradi dokaza, da je študij, ki se mu hočemo posvetiti, zelo važen, vas moram najprej opozoriti na odpornost, ki jo je dozdaj pokazala zakonska naprava. Že 50 let se kopičijo nanjo hudi in sistematični napadi. Vsi ti napadi so v glavnem opravna razloga, ki se dajo deliti v dve skupini, in sicer gospodarske in fiziološke. V utemelji v prvih je treba vzeti v poštev dejstvo, da se mnoge ženske v sedanjih časih preživljajo same. Če je torej treba, lahko same vzgajajo deca in razen tega jim pomaga še država. Naj bo slabo ali dobro, dejstvo je, da sklepa, posebno v Ameriki, mnogo ljudi zakone s trdnim namenom, da ne bodo imeli otrok. Današnji zakon—brez potomcev—je posledica razmer, ki povzročajo staršem skrb, da bi jim otroci dorasli zdravi in polnovredni.

Če torej te rodbine sploh nimajo potomcev, zakaj pa je tesna zakonska vez med moškimi in žensko sploh potrebna? Moderni zakon po mojem ne gre presojati samo s teh vidikov, temveč je treba opraviti zanj iskati popolnoma drugod. Zakonski napravi je zagotovljen trajen uspeh že samo zaradi tega, ker si prave sreče med dvema človekoma izven neločljive zveze skoraj ni mogoče zamisliti. Skoraj vsako človeško bitje trpi sem pa tja zaradi osamljenosti. Ničemurnost in sramežljivost ga silita, da včasih igra popolnoma drugačno vlogo kot mu veleva narava. Edini lek zoper vsa ta notranja bremena je prijateljstvo, ona tesna vez med dvema bitjema, v kateri si oba dela popolnoma zaupata, izpoveda vse tajnosti in skupno delita srečo in nesrečo. Seveda je trajno prijateljstvo zelo redko. Med moškimi in žensko je minljivo in preneha, ko se med obema pojavijo prva ljubezenska čustva. Med moškimi postane lahko idealno lepo, vendar pa ga skoraj redno motijo ali oslabijo razni slučajni v življenju. Kakor n. pr. ločitev, spremembe okolice, neenaki uspehi, poroka in še mnogo drugega. Dve usodi se približata za čas, ostaneta nekaj časa skupni, nato pa gredo pota spet narazen in oba človeka sta spet—sama.

Če človek noče trpeti zaradi spon osamelosti, mora pred vsem verovati v trajnost čustev. Kako se boš vsega in brez pridržkov zaupal drugemu, če moraš računati s tem, da bo oni, ki si mu zaupal, morda že jutri "zaupnik" drugega? Zato nam je, dame in gospodje, nujno treba svečanega, skoraj svetega prijateljstva, svečane zaobljube, da bomo imeli prijatelja za vse življenje! Po teh mislih se nehoče spet vračamo—v zakon! Najvažnejša za onega, ki stopa v zakon je—v pravem in globokem pomenu—trdna volja, da bi to prijateljstvo ostalo neskaljeno domovini in v imenu odbora podružnice št. 39 SANS, iskreno zahvaljujem s željo, da bi bilo mnogo posnemalcev v pomoč bednim.

—John Pollock, blagajnik.

vse življenje. Vsaka zveza, v kateri bi bila čustva—čeprav se tako v daljni bodočnosti—omejena časovno, je lahko ljubezenska in nad vse lepa, zakonska pa ne more biti nikoli. Ne jemljite si torej zakonskega druga ali družice za kratek hip, temveč za vse življenje. S tem seveda nečem svetovati, da morate prezirati lepoto in misliti samo na značajnost. Često je lep obraz tudi ogledalo lepe duše, neumno ali slabo bitje tudi ne more nikoli očarati. Zato iščite lepoto ali njene skrite forme. Kdor občuduje ali hrepeni, bo kmalu izval globoka čustva; pri tem pa glejte jasno! Zamislite se v skupno življenje s človekom, ki vam ugaja; nikar si ne prigovarjajte sami, da se boste sami zabavali po svoje, drug pa po svoje. Če sta po okusih različna, bosta živela ločeno; to življenje ne bo več kot bi moralo biti v zakonu. Poskusite doseči idealni zakon; igra ni težka niti nemožna in prinaša pozneje bogato plačilo.

Na ugovor, da dobri zakoni po navadi niso dražestni, temveč morda celo dolgočasni, gotovo pa zelo prozaični, moram naglasiti, da si dražestne zakone vsakdo ustvarja sam. Kakor je slabo obdelan vrt preraščen s plevelom, tako poplavlja malo marno negovano ljubezen čustva slabosti, dolgočasje in proze. Vse pride nad takšen zakon: dolgočasje, zlobni jeziki, gospodarske skrbi in še hujše. Kako se mu pomaga? Z obljubo, o kateri sem govoril, da ne boš popustil, stalno branil vez in srečo, nanovo povezal vsako potrganost in nanovo postavil vsak kosček zidu, ki bi ga podrli zob časa. Razen tega pa moraš biti zmerom pozoren. Zakon živi v zaupanju in gotovosti. Hinavščina nima moči nad dvema človekoma, ki si povesta vse. Po tej metodi se da doseči ona čudovita, svojevrstna vez, ki si je oni, ki je ne poznajo, sploh ne morejo predočiti, ona združitev ljubezni in prijateljstva, čutnosti in spoštovanja, umevanja in občudovanja, da, skoraj človeška in božja združitev, ki je šele pravi zakon.

'Skrb za obutev

Obutev je postala sedaj vsled racije naravnost dragocena stvar in zato ni vseeno, kako ravnaš z njo. S skrbno in pravilno nego si lahko ohraniš čevlje čim dalje časa lepe in trpežne. Nekateri ljudje nosijo svoje obleko in čevlje "večno", drugi pa kar čez noč vse potrgajo in ogulijo. Seveda odloča pri tem tudi poklic; hišna ne more tako paziti na obleko in čevlje, kakor uradnica. Vendar zavisí največ od tega, kako sna-

žimo obleko ali čevlje. Čevlje, jih neguješ s potrebno skrbnostjo, nosiš še enkrat tako dolgo kakor tiste, za katere se zmešiš.

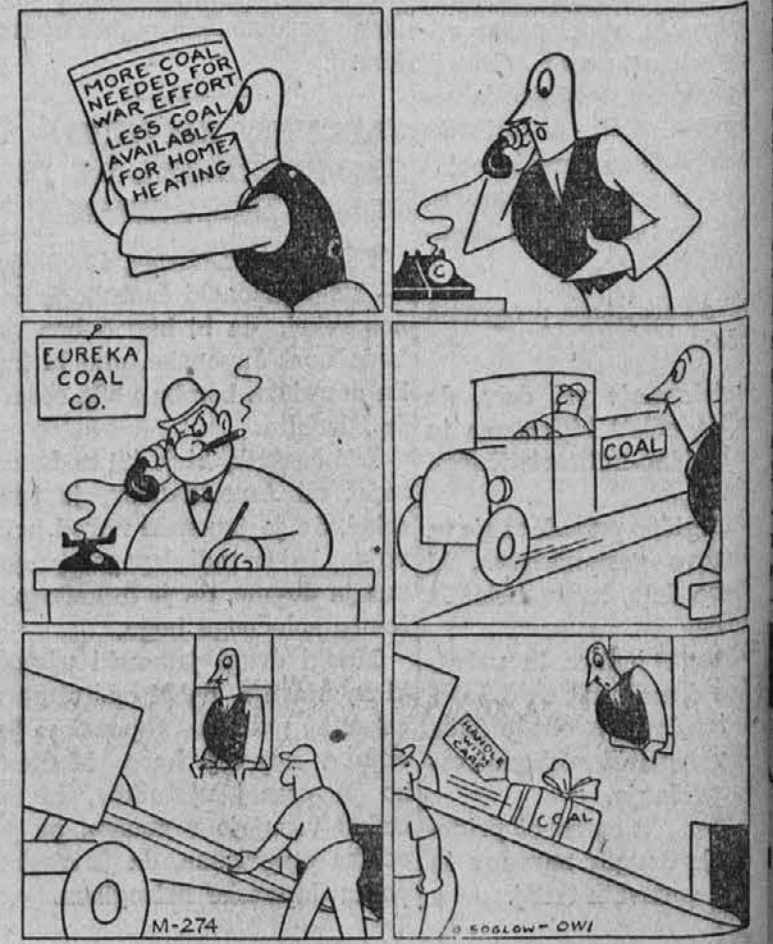
Ko so čevlji še novi, preden jih prvič obuješ, jih namaži z mazilom prav na tanko, ker se potem vrhne usnje ne bo kvadrilo in obdrnilo. Podplate namaži z lanenim oljem ali firmo žem, ker so potem gibljivejši in trpežnejši.

Za poznejšo nego obutve prva zahteva, da se morajo čevlji takoj sežuti, čim pride k domu. To je važno že zaradi snage, da ne trosimo prahu in blata s ceste po stanovanju.

Še bolj potrebno pa je to, čevlji pravično očistiti. Kdorkoli bi pa take čevlje takoj vrgel kot, da bi se tam posušili, ne sme čuditi, če zgubijo pravi kmalu svojo obliko in so že čisto nekaj tednov videti obnošeni in stari. Vsak čevlj, ki ga sežuješ, mora, takoj, dokler je še gorila, na kopito. Če se ti noge pote pa so čevlji premočeni, se morajo najprej posušiti, nato pa krtače šele na kopito, drugače se ne morejo od znotraj posušiti. Umazanija žre usnje, zato moraš umazane čevlje takoj, čim osnažiti in jih ne smemo pustiti umazane čez noč. Če so zelena, blatni, storimo najbolje, če slumujemo z vodo. S tem jih čim bolj osnažimo, obenem pa s tem način odstranjevanja blata, bolj snažen kakor krtačenje. Čevlji temeljito osnaži in si, hi, jih šele namažemo. Mazanje moramo večkrat, a z dobro mazilom, nato pa usvetimo mehko cunjco, ki mora biti vedno čista; večkrat jo je treba prati. Čevlje moramo prav tenko mazati, ker mazilo usnja preže, če ga je preveč na delu, lo na usnju.

Za snaženje uporabljamo no le taka sredstva, ki so po merna tisti vrsti usnja in barvi čevljev. Če je usnje črno, črtiljivo, je najbolje, če ga namažemo z brezbarvnim mazilom. Irhovinaste (semiti) čevlji obrabimo z gumijasto krtačo, umazanino pa odrgnemo s suhim kovim ali steklenim papirjem. Platnene čevlje operemo, jih namažemo z belim mazilom in sušimo na zraku ali na soncu. Lakaste čevlje pa namažemo oljem za lak. Stari lakasti čevlji pa se znova svetijo, če odrgnemo s prerezano čebulo.

Preglej večkrat, če so čevlji znotraj v redu. Kadar opazimo vzhokline, naj čevljar napravi novo podlogo ali pa daj v velj podplat iz papirja, ki dvi premenjaj vsak dan. Tak plat greje nogo in varuje gavnice, da se prehitro ne pre-

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Rožamarija knežnje ne more videti, ker stoji zraven nje visoko ogledalo, ki jo slepi. Na to nje ni misli, ker je brezskrbno vesela v svoji otroški domovini, predi ljudi, ki jo poznajo že tako dolgo, kolikor daleč se še spominja.

Knežnjine oči kar otrpnejo, tako strme v globino. Kolo se še zmerom ni čisto obrnilo. Ne, čez njeno srce se še zmerom obrača. Čimno čuti, da je tudi s prodajo brauneške palače v Berlinu Rožamarija nekako v zvezi. Čez pač ni tako zelo potreboval denarja, da bi se bil zaradi tega odločil, da palačo proda. In, če nekaj drugega se mora skrivati v ozadju! In to ozadje bo še čisto pri zemi, ki stoji tu na dvorščini v sivi žametni obleki. Zdaj jo lahko skočila k njej in ji zagorjicala: "Ti veš, zakaj je to moglo tako biti," in v svojih očeh bi brala odgovor.

Knez pride na dvorišče in počasi se bližja. Skupaj se posušeta. Samo da nje ne bi bilo več tu! In Rožamarija se smeje. Tega, kar govori, ne more pustiti zunaj, vendar pa je prepričana, da govori o njej. Zdi se ji, če ji slika svoje ime in da se ob njih vem oba smejeta.

Malenkost je vse to, toda knežnja je začutila novo rano, rano majhen drobec je dobila v se, — a vsako ve, kako rade Mame tudi najmanjše rane zagnoje dobro zastrupe telo.

Rožamarija in njen oče sta že čisto vno izginila. Knežnja stoji še v romu na galeriji. Sončni soj ravnanja z dvorišča in siva senca usnihaja namestu njega. Knežnja debelgrozi in gre počasi v svojo sobo. Zaklene se. Tu zunaj je igra se z njo. Toda že ta igra ogreje. Kolo bi se utegnilo še enkrat obrniti. Z lastno roko bi ga lahko kolo obrnila tako, da bi šlo čez drugo srce in ga bi čisto.

Krtačo je isti občutek, ki ga mora človek v ledeni jami, če si papirja da bi se ledena jama stopila, in mri si človek lahko pogreje belo srce. In knežnja strmi v plamen. Skoraj slepi jo. Kolo toplote je v drobni pikl. Čem potem začne seštevati. Računov. Globoko skrit je so čevlji zločin Rožamarije, — ta r opreči Thorstein; In vendar, napreči nemirnega utripanja je danj v h zjutraj srečala na konju v du, s starim klobukom na glavi in v starih, po očetu podepanih irhastih hlačah, jo je prej prevzelo nekaj kakor vino obdobjanje.

Čevležna bi mu bila za vsak družbeni koledar

1945

avgusta, nedelja. — Društvo "Soča" št. 26 S. D. Z. priredi piknik na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

septembra, nedelja. — Proslava 20-letnice društva "Večbit" št. 544 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

oktobra, sobota. — Društvo Brooklynski Slovenci" št. 48 S. D. Z. priredi veselico v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

Back the Attack!

BUY MORE THAN BEFORE

pujite vojne bonde!

angelski obraz, kar se sicer o njegovih prav krepkih črtah ne bi moglo reči. Tudi svoje bolečine, — dosti oblakov prekrije vsak dan otrokovo občutljivo dušo, tudi v tej okolici, ki skoraj ne more biti srečnejša, — prinese mami.

V delavnici ima svoj hlevček, zmerom zvito preprogo in klobučevinaste medvedke, ki jih ima tako rad, ponoči pa spi zraven očeteve postelje. Kadar ga na vse zgođa ni mogoče ukrotiti, ga nese oče ven, — mama še spi, — umije in obleče, potem pa gre v svoj hlevček. Njegov čas za kopanje je zelo skrbno odmerjen, kajti po njem osreči starše z daljšim spanjem. Zvečer dela toliko nadleže, da se oče in mati oddahneta od srca, ko naposled izgine v svoje mehko, belo posteljo z mrežno ograjo.

"Tako ne pojde več dalje, Rožamarija," reče Harro pogosto. "Naučiti se bo moral, da bo časih lahko kakšen trenutek brez nje. Toda zdaj je še čas, ko se najbolje uči, če živi prosto in brez prevelikih ovir. Čez leto dni bo že govoril in prvi drobec vseh čustev bo prišel v njegovo srce."

"S koncem drugega leta bo imel že majhen pogled na svet. Lahko se bo umaknil od njega ali pa stopil predenj in rekel: jaz!"

Zima kar zbeži mimo. Ajju v zlati hiši. Harro dela voščen kip, ki ga misli pobarvati. Marijo iz starih jasic, ki drži svoje lase med otrokom kakor zastor nad zibelko. Vzel je polovico Dušičine velikosti, speči Jezušček pa je Henrik. In potem nariše poleg še travnik s pleščimi angelii. Angeli so sicer še zmerom brez peroti, vendar pa to prav

Opomini glede racijoniranja

Meso, sir, maslo, konzervirane ribe in mleko

Rdeče znamke K-2 do E-1 so veljavne vsaka za 10 pointov.

Procesirana jedila

Modre znamke T-2 do N-1 so veljavne vsaka za 10 pointov.

Sladkor

Sladkorna znamka št. 36 za 5 funtov sladkorja je veljavna do 31. avgusta.

Čevlji

Znamke št. 1, 2 in 3 z zrakovlom v knjižici št. 3 so veljavne do preklica. Prihodnja znamka stopi v veljavo s 1. avgustom.

Gasolin

Znamka A-16 je veljavna za šest galonov gasolina. Znamke B-7, B-8, C-7 in C-8 so veljavne vsaka za pet galonov gasolina za nedoločen čas. Na licu vsakega kupona mora biti napisano ime države in licenčna številka. Pri prošnji za dodatno količino gasolina je treba navesti rekord prevoženih milj.

Žganje

25. perijoda za žganje se konča 21. julija.

Kurilno olje

Znamke št. 1, 2, 3, 4 in 5, so sedaj veljavne, vsaka za 10 galonov.

Most Decorated G.I.

First Lt. Audie L. Murphy, Farmville, Texas, is the most decorated American soldier. He has every decoration for bravery save the Legion of Merit. Murphy won the Congressional Medal of Honor by beating off 250 Germans and six tanks at Colmar.

nič ne škoduje njihovi lahkosti in gibčnosti.

Petintrideseto poglavje Nepridiprav

Na Braunecku je postalo ozračje tako težko, da se še Harro nerodno zdi, kadar ga pot zanesse tja.

Knez ima k sreči dovolj dela. Mlad, pegast gospod, doktor Felsing, sedi v stolpu, kjer je knjižnica, pod bremenom starih papirjev in z visečimi pečati okrašenih pergamentov. Časih se pokažejo v jedilnici starejši gospodje v frakih, tajni svetniki, pravi in nepravi. "Kaj iščejo ti ljudje v gradu?" se medlo zamislja knežnja.

"Svetujejo mi v neki pravdni zadevi." In knežnjino zanimanje spet izgine. Nekega dne se Harro čudi, kakšne pravde mora imeti oče. Rožamarija ob njegovih besedah zardi, in zdaj knežnja ve: Znano ji je! In takoj se odloči, da mora še ona vse zvedeti.

In zadeva bi se dala prav lahko razkriti. Samo v poletno sobo bi morala iti kdaj ponoči, odpreti skrinjico na pisalni mizi, kjer hrani knez pisma, ki prihajajo čez dan in ki odgovarja sam nanje. In če prvič ne bo našla ničesar, bo našla pa drugič.

Toda to je samo slaba tolažba. Saj ne bo imela nikoli toliko poguma, da bi šla čez vse tiste hodnike, po katerih stoka veter, in skrinjica je zaklenjena. Toda časih le misli, kako bi se dala skrinjica odpreti...

Ozračje na Braunecku ne postane nič lažje, in knez čuti čedalje bolj, da se mora nekaj zgoditi. Samo nečesa ne ve: kaj bo prav za prav.

Tedaj prinese nepričakovano

pismo knežnji prijetno vznemirjenje.

Brat ji piše, njen najmlajši brat. Tisti nepridiprav, ki je vsako kariero, če jo je še tako lepo začel, neslavno končal. Nazadnje je bil v kolonijah in je tam zbolel. Poslali so ga domov, a ne samo na oddih, ampak za zmerom. Doma so ga sprejeli očetov grom in materine solze. Uboga grofica Brandensteinova ima preveč otrok. Dvema otrokoma ali trem ni bila najboljša mati, toda ima jih sedem. In zmerom je morala ob rojstvu enega otroka vzeti nekoliko ljubezni drugim.

Samo pri tem, ki je bil njen drugi najmlajši, se njena ljubezen ni prav nič zmanjšala. In

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI

Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI

Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE

Pokličite PR. 6100 za odpremo

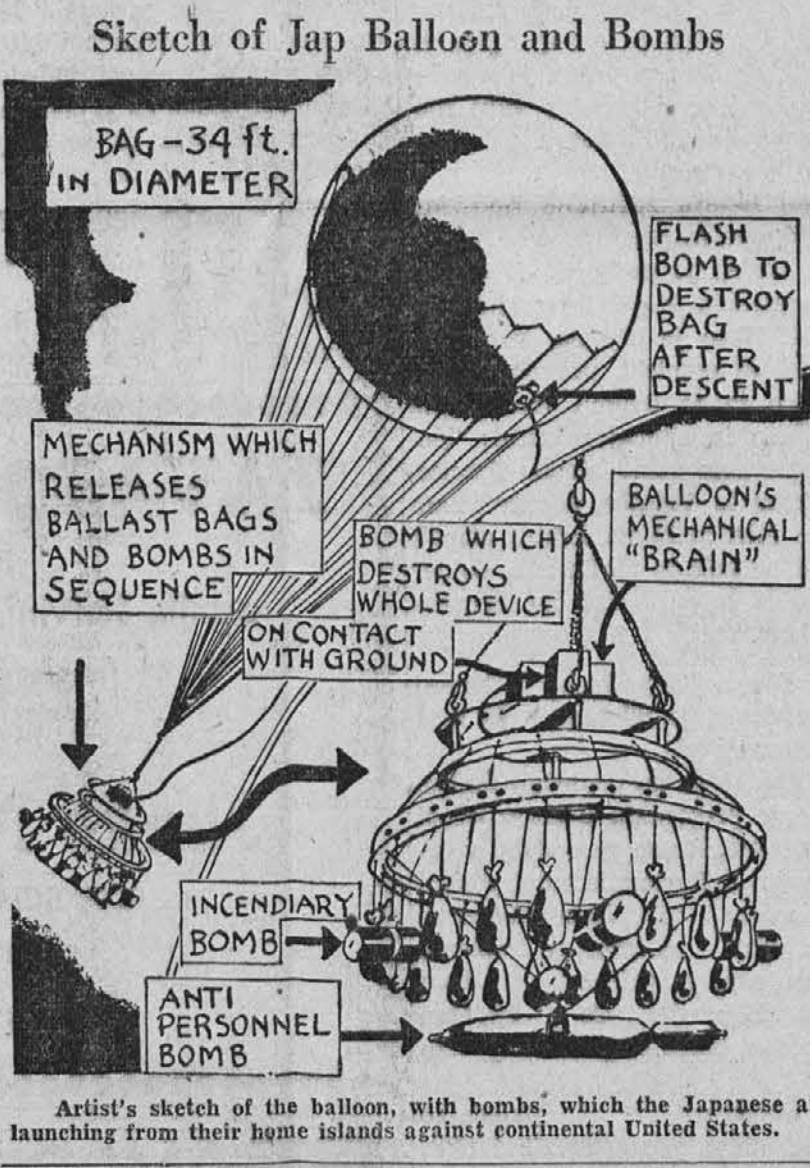
KOSITRNE SKATLJICE

- Operite jih
- Strite jih
- Shranite jih
- Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:

- na vzhodni strani: prvo nedeljo v mesecu;
- na zapadni strani: tretjo nedeljo v mesecu

prav s tem je imela največ težav in skrbi. Šarlotta je imenitno preskrbljena, če pa ni zadovoljna, naj to sami sebi pripiše. Pa storka, ki jo je tako strašno mučila, je zdaj omožena. Da nima otroka, je res hudo, toda prav tako hudo je imeti sedem otrok, zlasti če se ne ve z njimi kaj početi, kakor na primer z ubogim Alfredom. Oče ga imenuje nekoliko drugače in mu vsak dan grozi, da mu bo kupil vozni listek drugega razreda za Ameriko.

Zato je mlademu gospodu čedalje bolj nerodno pod domačo streho. "Ogenj pri očetu, voda pri mami," piše svoji sestri Šarloti in jo roti, naj ga za nekaj časa povabi k sebi. "Dokler se ne bo kaj našlo." Da se bo to

zgodilo, je Alfred trdno prepričan. Za življenje se je bal samo takrat, ko je pod streho iz valovite pločvine obolel za mrzlico. Potem se je še zmerom nekoliko bled, rjav in ne tako eleganten kakor v nekdajšnjih dneh odpravil na Brauneck.

Ob njegovih pismih je knežnja postala spet takšna, kakršna je bila prej. Alfi bo prišel, prinesel s seboj drugo ozračje, skupaj se bosta smejala brauneškim družinskim malikom. Jezdila bo z njim, on ji bo pripovedoval svoje vesele dogodivščine in spet se bo naučila smeјati. Moj bog, tako je mlada, samo v krsto se je dala zapreti in samo pokrov mora suniti stran, pa bo spet zaživela.

(Dalje prihodnjik)

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materialno podpiramo osvobodilno borbo naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje, in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Pošljite svoje prispevke

ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH AMERIKANČEV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo svoja življenja.

IZPOLNITE IN POSLJITE SRODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans

1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

Ime

Naslov

prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot "Contributing Member" istega.

Vse čke in money-ordere izdajte na ime:

United Committee of South-Slavic Americans

TITOV JUNAKI NA PRIMORSKEM

Izdal Propagandni oddelek Glavnega štaba Narodne osvobodilne vojske in Partizanskih odredov Slovenije

Danes je politkomisar bataljona

Preko goriške ravni se je odražala v jesenskem soncu. Temna četa. Streliški jarek. Več dni je neprestano vrelo. Nemci so se besno zaletavali iz Gorice, da bi predrli.

Tisto jutro je bilo čudovito. Od morja je potegnil topel veter in rumeno listje je plesalo v zraku. Nastal je krasen oktoberški dan. V jarku so partizani še spali zviti v klopčice. Le straže, ki so jih obsevali prvi jutranji žarki, so nemo strmele proti Gorici. Nekaj sto metrov pred njimi so se razločno videli Nemci, ki so švigali med hišami. Pod šopom cipres se stal njihov težki mitraljez. Prejšnje dni je bil za skalno ograjo, pa so ga mine pregnale.

Le od časa do časa je počil kak strel proti Gorici. Komandant in komisar bataljona, ki sta se vgnezdila z zemljevidi, daljnogledi in pisalnim strojem v nizki hiši, sta predobro slutila, da je ta tišina sumljiva. Tako je pač pred vsakim spopadom. Administratorca Dušica je srebala mleko in ju gledala z velikimi očmi. Pred nekaj tedni je bila še v šoli in je iz časopisov včasih razbrala, da je vojna težka stvar. V srcu je nosila od rojstva brezmejno sovraštvo do fašistov. Pila ga je z materinim mlekom, gojila ga je skozi vsa mlada leta. Osmega septembra je tudi njo potegnil silen vihar, ki se je sprostil na Primorskem.

Ni še popila mleka, ko je pri Gorici votlo zabobnelo. Streptala je. V teh dneh je že spoznala topeve. Trenutek za tem so splavale granate preko njih in se raztreščile nekje na njih. "Ples se je zopet pričel", se je smehljaj naš komandant. Z daljnogledom se je zazrl skozi okno. Kanonada se je stopnjevala. Nemci so popravljali in granate so vedno bolj tipale na zajk jarku. Partizani so se stisnili na dno jarka, le komandirji in stražarji so imeli pripete oči na ciprese in hiše, kjer so želel nemški pešaki.

Nenadoma je nastopila tišina. Dim in prah, ki so ga povzročile granate, je veter hitro odnašal proti Gorici. Sonce se je zopet zasmejal.

Komandant je planil iz hiše in stekel k jarku. Vedel je, sedaj bodo navalili. "Na mesta", je zakričal kar med tekom in zviška skočil v jarek.

Izpod cipres se je z dolgim rafalom oglašil mitraljez. Pa iz za hiš in ograje. Takoj nato so se vsuli Nemci in stekli preko njiv in travnikov. "Ogenj", se je še čul komandantov glas, potem je vse oglušil ropot pušk in mitraljezov. Nemci so se prilepili k tlom. Po trebuhu so se plazili dalje. Nekateri so se dvignili in hoteli steči. S široko razprtimi rokami so padali na

obraz. Iz za hiš so se še venomer vsipali. Komandant jih je videl skozi daljnogled naravnost v obraz.

Boj se je razbesnel. Nemci so obležali med razori in za skalami in niso mogli naprej. Toda iz za hiš so še vedno prihajali novi. "Kje se le vzamejo", je momljal predse komandant. Bil si je na jasnem, da bodo skušali predreti. Njegov odsek so si izbrali za proboj. Če jih vržejo iz jarka, potem jih bodo imeli na čistini kot zajce. Čez dan je treba zdržati. Na štab brigade bo poslal po ojačenje. Vse to je povedal tudi komandirjem. Z očmi je iskal kurirja. Toda vsak mož je dragocen. Eden na deset Nemcev. Tedaj je pomislil na Dušico.

Po trebuhu se je splazil iz jarka. Vso pot ga je spremljal tisti težki vrag izpod cipres.

Dušica je tipkala. "Štab III. bataljona. Položaj. Ob 8. uri 37 minut je pričel sovražnik na našem odseku z močno topovsko predpripravo. Od granat trije mrtvi, pet ranjenih. Ob 9. uri 14 minut je prešla pešadija v napad. Boj še traja. Pritisk je močan. Izgleda, da skušajo na našem odseku prebiti fronto. Prosimo za takojšnjo pomoč. Zdržati moramo do noči, ker je umik na čistini težak. Smrt fašizmu — svobodo narodu!"

"Dušica, ali bi ti nesla to poročilo v štab? Kurirja ne morem poslati, ker je vsaka puška potrebna v jarku. Dan je še dolg. Nemcev pa je kot listja in trave."

Dušica je plašno pogledala komandanta. Toda samo trenutek. Sovražstvo do fašistov, napokčeno v njenem srcu, je premagalo bojazen. Oblekla je suknič, se opasala in s puško v roki stopila na prag.

Pred njo se je bleščalo goriško polje v dopoldanskem soncu. Po njivah in travnikih so se razločno odražali rjavi madeži, ki so jih pustile granate. Na drugi strani, med vinogradi in črešnjami, so mežikale bele hiše. Tam je bil štab.

Ko se je spustila za hišo skozi vrt, je oglušil ropot naenkrat utihnil. Samo listje pod njenimi nogami je šumelo. Nekoliko se je zmedla. Saj je vedela: spet bodo pričeli topovi in ravno po njeni poti.

Ko je stekla po rebri in prišla do prvih razorov, je v Gorici že zabobnelo. Toda v njej se je prebudil vojak. Naprej! Čez pol ure bodo zopet naskočili in zdržati je treba. Ko so švistnile granate preko nje, se je sklonila. Toda naslednji trenutek jo je pritisk vrgel ob tla. Zemlja ji je udarila v obraz. Z razmršenimi lasmi in s polnimi usti priti se je dvignila. Nič več ni bilo v njej strahu. Pred seboj je videla skozi kopreno dima le belo hišo in rdečo streho, ki se je zlivala s pordelimi listi trt. Tam

je štab brigade. Granate padajo okoli nje. Od časa do časa se nagonsko vrže na tla in izpljune prst. Ovarji čakajo. Morda jih sedaj trgajo granate. In zopet se požene naprej. Z očmi meri razdaljo. Še malo, še do onega drevesa, pa bo konec čistine.

Začuden so jo pogledali v štabu, ko je obstala pred njimi zasopljena, z razpuščenimi lasmi in vsa polna prsti. Brez besed jim je dala pismo in se utrujeno naslonila na vrata.

Ko se je vračala z dogovorom, so jo vso pot zopet spremljale granate.

Popoldne je prišel svez bataljon in v mraku so v redu zapustili jarek in se premestili na nove položaje.

Dušica Bratuž je danes politkomisar bataljona Gradnikove brigade.

"Ta bo pela iz mojih rok"

"Madon je znorel od veselja", so govorili v Vrtojbi. Bilo je 9. septembra 1943. Ves popoldan je že ležal v sadovnjaku in spuščal rafal za rafalom v hrib. Izbral si je vedno nove cilje, potem nekaj časa skrbno meril in pritisnil. Skala, ki jo je zadel, se je pokadila in prah je zaplapolal v zraku. Okrog njega so se zbrali vsi otroci iz vasi.

Ko mu je zmanjkalo municije, je prišel z brezo pred svojo bajto, se vsedel nanjo in si prižgal cigareto. V njem je vse pelo. Vendar je pričakal ta dan. Kako si je želel take mašince. Naravnost v trebuh bi spustil rafal tistemu prokletemu brigadirju. Koliko ga je pestil in ga gledal s priprtimi očmi. On pa je moral hitro odgovarjati na vprašanja, če ne ga je vsekal karabiner za njegovim hrbtom.

Ko se je zdramil, je cigareta že dogorela in okrog njega so stali možje. S praga je z začudenimi očmi strmela vanj njegova žena. Takšnega ga še ni videla.

"Daj stran, Madon, to stvar. Mi smo že prestari za to."

Tedaj je poskočil. Z dolgim pogledom je obšel vse okoli sebe. Nato je hipoma, kot bi se nečesa domislil, pograbil strojnico in jo dvignil visoko nad glavo in skoraj zakričal: "Čeprav sem samo Madon France, doma iz Vrtojbe, čeprav imam že štiri križe na hrbtu, ampak ta bo pela iz mojih rok, dokler bo le še en fašist na Primorskem."

Drugo jutro, ko se je komaj zaspavilo, je bil Madon že med Kosovelovci.

Čudno so ga pogledali fantje, ko je prikorakal z mitraljezom med nje. Ko so ga oddelili v četo, ga je komandir hotel poslati k mulovodcem. Toda Madon se je uprl: sam sem ga zaplenil, sam sem ga prinesel, sam bom streljal z njim. Če ga ne bom vreden, boste pa povedali pozneje.

Čuden patron je ta Madon, so se potem pomenkovali fantje. Pa saj mitraljezov je sedaj dovolj. Eden več ali manj.

Potem je prišla borba za Vrtoče. Madon je bil pri naskoku

med prvimi. Pa pri Stanjelu, ko je njegova mašinka preprečila kamionom beg. Madonova slava je rasla. Fantje so ga pričeli spoštovati. V Vrtojbi so postali ponosni nanj. Kdo bi si mislil, da je Madon tak tič.

V brigadi so dobili brene. Prvega je namenil komandant Madonu. Ko ga je Madon stisnil k sebi, so se mu zaiskrile oči. Nekaj časa ga je ogledoval, potem pa se je ojunčil: "Tovariš komandant, ali ga lahko preizkusim?"

"Seveda, Madon. Čakaj grem s teboj."

Ves bataljon se je zbral okrog Madona. "Glej tisti bor, Madon. Ga vidiš?" Komandant je pokazal na samotni bor med skalami. "Vidim."

Napravili so polkrog in Madon se je sredi zleknil po travi. Tesno je naslonil bren na ramo in meril. Nekajkrat se je popravljal, potem pa je siknil rafal. En meter od tal je bor prezezal in počasi se je razprostrl preko skal. Vsi so zaploskali.

"Živijo Madon, najboljši mitraljez Kosovelove brigade." Njemu pa se je zdelo, da še ni bil nikoli tako srečen.

Zvečer dolgo ni mogel zaspavati. Večkrat je nežno pobožal svojo mašinko, preden je zasnul. Pri Hudi južini je Madon, tridesetletni mitraljez Kosovelove brigade, napravil svoje zadnje junaštvo.

Večkrat je že zmenjal okvir, ko so se za hrbtom oglašile brozostrelke. Nemci so prišli za hrbet. Madon je pograbil strojnico in se z enim sunkom prevrnil na nasprotno stran. Niti sekunda ni minila in že je spustil rafal v sredo sovražne kolone. "Umik, tja v levo", je slišal komandanta. "Mitraljezci naj ščitijo umik. Potem za nami." Mimoma Madon so sklonjeni hiteli zadnji njegovi tovariši. "Madon umakni se." Eden ga je pograbil za ovratnik, toda on se ga je otresel in streljal dalje.

Ko je pograbil mitraljez in hotel steči, ga je zadelo. Zviškoma je padel preko brena.

Tisti večer so govorili v bataljonu dolgo v noč o Madonu.

Rešil je tovariše

Minersko-sabotažni vod Briskov - beneškega odreda se je vračal iz Benečije v Brda. Dež je neprestano lil, da so bili premočeni do kože. Obleka se je kot svinec oklepala telesa. Od tistovk jim je deževnica curljala za vrat.

Slavko Čerina, dvajsetletni Dalmatinec iz Benkovca, jih je komaj dohajal z mitraljezom. Ves dan ga je že kuhala vročina. Šel je kot stroj za tovariši. Od časa do časa se mu je pobilskalo pred očmi, da se je opotekel.

"Tovariši, jaz ne morem več. Pustite me. Jutri pridem za vami." In sesedel se je v blato.

"Moraš." Komandir Vuko ga je zopet postavil na noge. "Sam še pol ure, pa bomo v vasi."

Eden mu je odvezl mitraljez, komandir ga je podprl pod pazduho in capljali so naprej v noč. Njihovo sopenje in čofotanje nog po mlakužah se je mešalo s šumotom dežja.

(Dalje prihodnjije)

Nelson Wins Again

Byron Nelson shown as he won the 72 holes of the \$10,000 Canadian Open Golf tourney. He finished 10 strokes better than Jug McSpaden, the second man.

KUPUJTE VOJNE BONDE

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

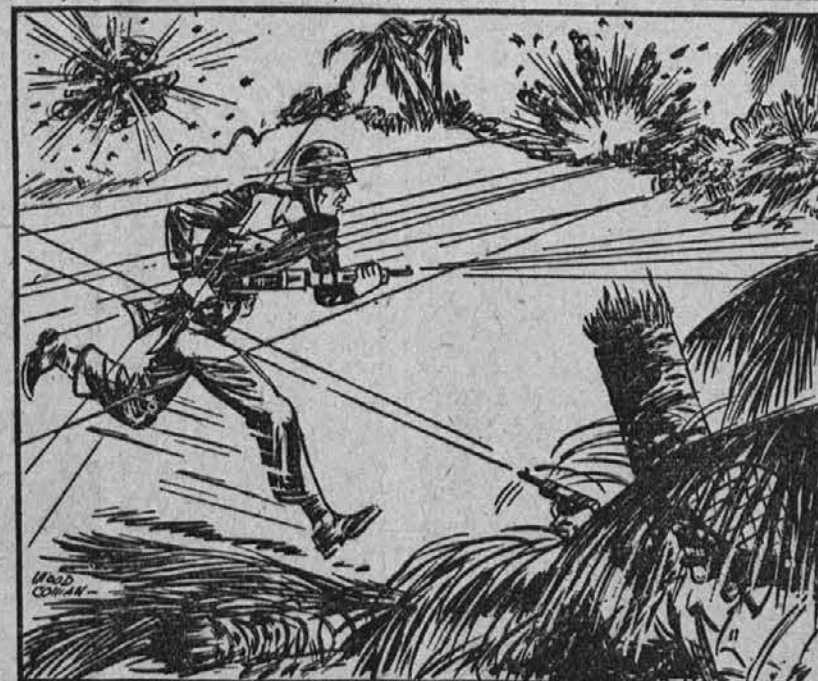
6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

WHO wouldn't buy War Bonds to support men like Pvt. Donald R. Lobough, Freeport, Pa.? With his platoon's withdrawal blocked by enemy machine guns, he advanced alone and freed it. Crawling close to the enemy position under heavy fire, he threw a hand grenade and then rushed the Nips, firing as he went. Struck time and again, he killed two of the enemy and forced the others to withdraw before his last fall. The Medal of Honor was awarded him posthumously.

U. S. Treasury Department

Za delavce

Išče se
jeklarske delavce

Plača od ure

Ohio Iron Works Co.
4300 PERKINS AVE.

Tovarniški delavci

PRESS HANDS
MACHINE OPERATORJI
GALVANIZERS

Delavci za splošna
tovarniška dela

Dobra plača od ure in
overtime

J & L Steel Barrel Co.

8806 Crane Ave.

En blok južno od Union

IŠČE SE

IZURJENE

Boring Mill operatorje
pri

RELiance ELECTRIC

Nujno delo

Nočni šift, overtime

Produksijski bonus in šift
bonus

**Reliance Electric &
Engineering Co.**

Ivanhoe div.:
1091 Ivanhoe Rd.

Marine div.:
1190 E. 152 St.

Oglašajte v
Enakopravnosti

Pert Cotton Mode
Saves for Bonds

It's open season for cotton. Choose a flower design for the bare-shoulder dress, and crisp white for the bolero. By sewing for yourself, you are helping to win the war. Sew only what you need, and dig down deep in your pockets to buy that extra War Bond.

U. S. Treasury Department

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

**ŽENSKE ZA
HIŠNE SLUŽABNICE**

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zjutraj

Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglašuje se j

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 201

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone

Mali oglasi

Malo rabljeno

pohištvo se proda po zmerjeni ceni. Preproge, svetilke, bela kuhinjska peč, električni ni stroj, itd. Pripravno za poročence. Vpraša se na E. 63 St.

CVETLICE ZA VSE SLUČAJE Venci, šopki, corsages, itd. **DELL BRAMLEY FLORAL SHOPPE** 1264 East 71st Street nasproti cerkve sv. Franje Henderson 0750

ASTHMA

PISITE za brezplačno poizkusno terapijo NA ASTHMI v SAISON. Naša in testna dihanje—pilite za kovo poskusno ponudbo brezplačno. Potrpevanje od strahu "brezplačno" zbiranje posoda, venci, NACOR, 832-C, State Life Indianapolis 4, Ind.

Dobra plača

Dobro plačo dobi ženska opravljala splošna gospodarska dela, kakor tudi za baroče. Za dogovor se oglašite pri

MR. JOHN POLC

FOUR POINTS CAFE
649 East 152nd St.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. Prvovrstna popravila vrst radio aparatov

WIDGOY'S PHOTO SHOP

485 East 152nd St. Se priporočamo za izdelavo vrst slik po zmerni ceni ob nedeljah.

NO BRUSH MARKS

Cady Electrical Appliances. Hišni predmeti — Nu-Enamel — Električna Kem-Tone — Električna 16121 Euclid Ave.

Stanovanje v

5 sob zgoraj se odda jem odrasli družini. se na 6107 St. Clair

Dajte vašo maščico sedaj zvesti. Na postrežbo, k boljše delo, nez in d. Polir, sčičen, po celotno. \$4 do \$6

National Heating

Postrežba širom me. F.A.irmount 6516

Kupujte vojne bonde

Za delavce

UČITE SE

Jeklarskega

Plača od ure

Dobri učitelji

Ohio Iron Works

4300 PERKINS

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce